

FVST kontrolkampagne vedr. syge og tilskadekomne og anvendelse af medicin i kvægbesætninger:

Fødevarestyrelsen gennemfører en kontrolkampagne om håndtering af syge og tilskadekomne dyr og anvendelse af medicin i kvægbesætninger fra **1. februar til 31. maj 2020:**

https://www.foedevarestyrelsen.dk/Kontrol/Kontrolkampagner/Kontrolkampagner_2020/Sider/Kontrolkampagne_Veterinaer_01.aspx.

Det overordnede formål med kontrolkampagnen er at forbedre dyrevelfærden for syge og tilskadekomne dyr i kvægbesætninger målt på en større regelefterlevelse på området. Ligeledes er formålet at fremme ansvarlig anvendelse af medicin til kvæg samt øge opmærksomheden omkring vigtigheden af korrekt registrering, opbevaring og brug af medicin for at øge fødevarer sikkerheden.

Kampagnens fokusområder vil være:

- Om syge og tilskadekomne dyr bliver fundet ved det daglige tilsyn og omgående gives en passende behandling, tilses af en dyrlæge eller alternativt aflives.
- Om syge/tilskadekomne dyr opstaldes i henhold til deres behov, herunder at syge dyr opstaldes i sygebokse.
- Om medicin anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning, om landmanden har medicin håndteringskursus, om der føres optegnelser over anvendt medicin og om der anvendes de korrekte databaser (DMS) til medicinregistrering i besætninger med sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul.
- Om de særlige regler for behandling af køer med kælvningsfeber eller tilbagehold efterbyrd med infektion overholdes (landmanden har kursus/autorisation, der foretages kun én behandling af hvert dyr, behandling foretages indenfor det tilladte antal dage efter kælvning og landmanden anvender beslutningstræ til at afgøre om han/hun selv må behandle dyret)

Omfang: Kontrol af 120 malkekvægsbesætninger og 30 slagtekalvebesætninger.

Kontrolkampagnens temaer, og hvad skal du være opmærksom på:

	Fokusområde	Vejledning – se nedenunder
1.	Tilsyn med syge og tilskadekomne dyr	Lov om hold af kvæg – diverse paragraffer.
2	Krav til sygeboksens indretning	Se krav – alle er gældende
3	Kompetencebeviser	Medicin håndtering – hvem må give medicin
4	Instrukser/Besætningsdiagnoser ved mælkefeber og tilbageholdt efterbyrd med infektion	Kendes instruksen – (vedlagt) Overholdes det hvornår medicin må gives? Haves kursusbevis/autorisation til kalk og børstave?
5	Medicinregnskab	Passer det? Medicinopbevaring etc.
6	Følges dyrlægens anvisning omkring medicin?	Se FVST tidligere vejledning til en lignende kampagne

Ad1:

Dokumentation vedr. syge dyr – som dyrlæge – skriv en handlingsplan for dyr som du ser – også selvom den ikke behandles med medicin. Der findes blokke hvor du kan skrive disse.

Landmænd – skriv i dagbog om syge dyr. Noter gerne kloveftersyn og evt. fund ved halte dyr (kan gøres i DMS).

Krav 3.2 Tilsyn med dyr og passende behandling af syge dyr

1 DELKRAV

- 1 Alle dyr, der holdes i produktionssystemer, hvor deres velfærd kræver, at de hyppigt bliver tilset af mennesker, tilses mindst én gang om dagen. Dyr, der opdrættes eller holdes i andre systemer, tilses så tilpas hyppigt, at de ikke lider nogen overlast
- 2 Der skal være passende fast eller mobil belysning af tilstrækkelig styrke til rådighed, så dyrene til enhver tid kan tilses nøje
- 3 Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt

Hvad gør man?

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. Vurder dyrets skade/sygdom

Behandling eller aflives?
isolering/blød boks?
Skal dyrlægen tilkaldes?

2. Opsyn og pasning under sygdom

Følg dyrlægens anvisninger
Øget opsyn
Vurder dagligt om behandlingen har effekt
Let adgang til vand og godt foder

3. Når behandlingen er afsluttet.

Helbredt og haltfri?
Genbehandling?
Skal dyret ind i produktion igen?
Egnet til slagtning?
Egnet til transport?

Den besætningsansvarliges rolle

- Overordnede ansvar
- Syge eller tilskadekomne dyr skal behandles
- Tilkalde dyrlæge
- Følge dyrlægens anvisning
- Opfølgning: Helbredt-genbehandling-aflivning
- Sikre at medhjælpere følger ovenstående
- Dyrevelfærdsmæssige problemstillinger tages ved sundhedsrådgivningen

Lov om hold af malkekvæg – relevante paragraffer for syge og tilskadekomne dyr

§ 7. Den ansvarlige for bedriften skal sørge for, at kreaturer tilses mindst en gang om dagen.

Stk. 2. Syge eller tilskadekomne kreaturer skal tilses med en hyppighed, der sikrer fornøden overvågning af sygdommens udvikling, dog mindst to gange om dagen.

§23 Syge og tilskadekomne dyr skal holdes afskilt

Syge og tilskadekomne køer skal kunne holdes adskilt fra andre kreaturer.

§24 Sygeplads

Stk. 1. Der skal være mindst én sygeplads på bedriften. Hvis besætningen er på mere end 100 køer, skal der være mindst én sygeplads pr. 100 køer. Ved beregning af kravet til antallet af sygepladser afrundes til nærmeste hele antal sygepladser.

Stk. 2. Syge og tilskadekomne malkekøer skal opstaldes i enkeltsygebokse, hvis det er nødvendigt. Enkeltsygebokse skal have et areal på mindst 10 m² for små racer og 12m² for store racer. Fællessygebokse skal have et areal pr. ko på mindst 6,8 m² for små racer og 8,0 m² for store racer.

Stk. 3. Sygebokse må ikke bruges som kælvningsbokse.

Stk. 4. Underlaget i sygebokse, herunder i eventuelle sengebåse, skal bestå af et tørt og blødt materiale.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om størrelsen og indretningen af sygebokse og sygepladser.

[HS1]

Stk 2: Gælder først fra 1.7.24 for stalde bygget før 1.7.20

§27

Stk. 4. Kælvningsbokse og fællesforberedelsesbokse til højdrægtige køer og kvier må kun bruges som sygeboks, hvis kreaturet, der opstaldes, lider af en ikke smitsom sygdom, eller hvis det bliver sygt i forbindelse med kælvning.

§32 Ledig sygeplads, ungdyr

Der skal i stalde til ungdyr altid være mindst en ledig plads i en sygeboks

§15 i Bekendtgørelse: Krav om at maskinmalkning er muligt i såvel sygeboks som kælvningsboks

AD 3

For dem som giver medicin herunder kalk og børstave.

Medicinhåndteringskursus – kursusbevis. Dispensationsordning for personer som passede dyr i min. 6 måneder inden 1. februar 2007

AD 4:

Bør og mælkefeber kursus – kursusbevis og autorisation?

Overholdes brugen af kalk og børstave mht. tid i forhold til kælvning og i forhold til af dyrlægen givne instruks. Hvor kan man se instruks.

Beslutningstræ ved behandling af kælvningsfeber, jf. § 13, stk. 1, nr. 1

✓ Symptomer

NB: Alle symptomer og forhold skal være til stede, før koen må behandles:

- ✓ Koen er 0-4 døgn efter kælvning
- ✓ Koen er slinger eller ligger ned
- ✓ Koens temperatur er under 39,0 °C
- ✓ Koen æder intet eller meget begrænset
- ✓ Koen er kold på hale, kryds og ører
- ✓ Koen har ingen brud eller hævelser på lemmerne
- ✓ Koen er 2. kalvsko eller ældre

OBS!

Kritiske symptomer

Kontakt dyrlægen ved ét kritisk symptom - der må ikke behandles!

- ! Temperatur over 39,0 °C
- ! Kirtel hård eller øm
- ! Forandret mælk i en kirtel
- ! Koen er behandlet for kælvningsfeber før i denne laktation
- ! Koen har brud eller hævelser på et eller flere af sine lemmer

Beslutningstræ ved behandling af tilbageholdt efterbyrd med infektion, jf. § 13, stk. 1,

nr. 1

✓ Symptomer
NB: Alle symptomer og forhold skal være til stede, før koen må behandles:
✓ Koen har kælvet for mellem 12 og 72 timer siden
✓ Koens temperatur er mellem 38 og 39,5 °C
✓ Koen æder og drikker normalt i forhold til den har kælvet for kort tid siden
✓ Der er efterbyrd i børen
! OBS!
Kritiske symptomer
Kontakt dyrlægen ved ét kritisk symptom - der må ikke behandles!
! Temperatur over 39,5 °C
! Koen æder ikke
! Det er mere en 72 timer siden, at koen har kælvet
! Koen har en revne i børen
! Fosterdele i børen

Ad 5:

Medicinregnskab passer det – og føres der løbende optegnelser - modul 2 uden ordinationsperiode.
Medicinoptegnelse den dag man giver første sprøjte.

Gennemgå medicinskab:

- Fjern for gammel medicin og evt. medicin som der ikke er en besætningsdiagnose eller anvisning på.
- Er det hygiejnisk?
- Er der sedler på medicin omkring anvendelse?

Ad 6:

Vejledning fra FVST til kontrollanter i lignende kampagne i 2017

5.7.1. Medicinoptegnelser

Optegnelserne skal være læselige, så dyrlægen og myndighederne uden besvær kan orientere sig om, hvilke behandlinger der er foretaget.

Formålet med optegnelserne er for det første at dokumentere, at tilbageholdelsestiderne er overholdt og medvirke til, at der kun markedsføres dyr og produkter uden medicinrester. Dernæst er det afgørende, at den besætningsansvarlige til enhver tid er i stand til at redegøre for hvilke lægemidler, dyrene er behandlet med, og at det er sket i overensstemmelse med dyrlægens anvisninger. Endelig er det vigtigt, at både den besætningsansvarlige og dyrlægen har et overblik over omfanget af sygdomme og behandlinger i besætningen, for på den baggrund at kunne prioritere og målrette indsatsen for at forbedre sundhedstilstanden i besætningen og reducere medicinforbruget.

Optegnelserne er den besætningsansvarliges dokumentation for de udførte behandlinger i besætningen, og optegnelserne kan ikke erstattes af dyrlægens anvisninger.

Fremvisning af tilbageholdelsessedler opfylder ikke kravet om dyreejeres optegnelser over anvendt medicin.

Kravet om optegnelser gælder generelt ved anvendelse af receptpligtige lægemidler til produktionsdyr, herunder lægemidler til udvortes brug, som fx

salver og spray. Undtagelser fra kravet er optegnelser ved brug af sera, vacciner og V-mærkede jern- og vitaminpræparater.

Der er krav om entydig identifikation hvis muligt. Dette betyder, at når dyrene er entydigt mærket, skal identifikationsnummeret anføres. Kravet om optegnelser er lempet betydeligt i forhold til tidligere regler, hvor der var krav om daglige optegnelser for hver behandling. Der skal nu kun føres optegnelser ved behandlingens indledning. Dato for behandlingens indledning og afslutning kan noteres ved behandlingens indledning.

5.7.2 Optegnelser over døde dyr

Kravet indebærer, at den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over antallet af døde dyr, som konstateres i forbindelse med det eller hvert af de daglige tilsyn.

Det er hensigten at sikre, at den besætningsansvarlige bliver opmærksom på stigning i dødeligheden, som kan tyde på problemer med dyrenes sundhedstilstand og dermed også deres velfærd.

Alle dyr, som konstateres døde, skal indgå i optegnelserne, herunder nyfødte kalve. Kravet opfyldes ikke ved fremvisning af DAKA-lister.